

Παιονίδα

ΕΚΠΟΜΠΗ: ΩΡΑ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: ΤΕΤΑΡΤΗ, 13.10.71

ΩΡΑ: 4.30 μ.μ.

(8 αντίγραφα)

ΩΡΑ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

"ANN ΦΙΛΙΠ"

(Έλλη Παιονίδα)

ΕΛΛΗ: Τό σπύτι τής όδοϋ Τουρνόν στήν καρδιά τοϋ Καρτιέ Λατέν, στό Παρίσι, τό θυμούμαστε κι από τήν άλλη φορά ποϋ έπισκεφθήκαμε τήν Άνν Φιλίπ. Τότε, πριν 6 περίπου χρόνια, μάς είχαε σπρώξει ή έπιθυμία νά γνωρίσουμε τή γυναίκα τοϋ άξέχαστου Ζεράρ Φιλίπ, τοϋ ήθοποιού κι άνθρώπου για χρόνια όλόκληρα ήταν τό είδωλο τής Γαλλίας καί τοϋ κόσμου όλόκληρου. Είχαμε διαβάσει τό βιβλίο της, όπου με τρόπο συγκινητικό κι αύθόρμητο άφηγόταν τό δράμα της στή διάρκεια τής άγιάτρευτης άρρώστειας τοϋ Ζεράρ, κι ύστερα τής μοναξιās της, όταν τόν έχασε.

ΧΑΡΗΣ: Μάς μιλά ή συνεργάτιδά μας Έλλη Παιονίδα, ποϋ φιλοξενού- με στό σημερινό μας πρόγραμμα.

ΕΛΛΗ: Δέν μιλά καθόλου για τόν Ζεράρ, ποϋ φέτος κλείνουν 11 χρόνια ήπό τό θάνατο του. Μιλά για τά παιδιά της για τό Παρίσι, για τήν Κύπρο. Μιλά για τό τελευταίο βιβλίο της. Μάς φέρνει τήν άγγλική μετάφραση. "Περιμένοντας τήν αύγή" ό τίτλος του. Άπ'έξω μία φωτογραφία τής Άνν μαζί με τήν κόρη της Άνν Μαρί, ποϋ είναι σήμερα 16 χρόνων. Μάς έξηγεί:

"Στό βιβλίο μου αυτό άγγίζω τό λεπτό θέμα τών σχέσεων τής μητέρας με τήν κόρη ποϋ άρχίζει νά μεγαλώνει.

Ή Μαίρη θα μάς διαβάση τώρα ένα χαρακτηριστικό διάλογο μεταξύ μητέρας καί κόρης.

./.

ΡΓ 2.3

- ΜΑΙΡΗ: Τί σκέφτεσαι κι έχεις τέτοια έκφραση;
 - Σκεφτόμουν μιὰ ζωγραφιά
 - Δέν σέ πιστεύω
 - Πραγματικά, στ' όρκίζομαι μιὰ ζωγραφιά ποὺ εἶχα δεῖ χθές.
 - Ποιανοῦ ἦταν;
 - Τοῦ Τζιακομέττι.
 - Ἐγὼ ἀγαπῶ τὸν Ματίς
 - Μπορεῖς νὰ τοὺς ἀγαπᾷς καί τοὺς δυό.
 - Μά, δέν ξέρω τὸν Τζιακομέττι..
 - Θά σοῦ δείξω ἀντίγραφα του, σ' ἕνα βιβλίο
 - Μίλησε μου! Μπορῶ νὰ κλείσω τὸ ράδιο;
 - Καλὰ κλείσε το. Πές μου γρήγορα, τὸ πρῶτο πράγμα ποὺ
 ἔρχεται στὸ μυαλό σου, χωρὶς νὰ ὀκνεθῆς, γρήγορα.
 - Θᾶθελα νὰ χιονίση. Ἦταν τόσο ὁμορφα τὲς εἰακοπές,
 στὸ βουνό! Θυμᾶσαι ποὺ τ' ἀγόρια ἔριχναν χιόνι στὸ παρά-
 θυρό μου; Κρυβόμουν καί δέν μπορούσαν νὰ μέ δοῦν, ἀλλὰ
 ἐγὼ τοὺς ἔβλεπα. Στὸ τέλος φανερώθηκα καί τότε μούριχναν
 ἀκόμη περισσότερο χιόνι καί φώναζαν: Κωνστάνς, Κωνστάνς.
 Τοὺς χαμογέλασα κι ἄνοιξα τὸ παράθυρο. Βγῆκα στὸ μα-
 λκόνι κι αὐτοὶ μούριχναν ὅσο πολὺ χιόνι. Πές μου, οἱ
 ἄνθρωποι ἔριχναν χιόνι στὸν καιρὸ σου.
 - Ναί! Εσὺ ὅμως φλερτάρεις!
 - Μάλιστα, καί βέβαια φλερτάρω. Καί ξέρεις, νομίζω ὅτι
 τ' ἀγόρια βαθειά μέσα τοὺς ἀγαποῦν τὰ κορίτσια ποὺ
 φλερτάρουν. Δέν τὸ λένε ἀλλὰ ἔτσι εἶναι.

Ἡ Κωνστάνς ἔβαλε τὸ παλτό της, κοίταξε στήν τσέπη
 της νὰ βεβαιωθῆ ὅτι εἶχε τὸ εἰσιτήριο γιὰ τὸ λεωφορεῖο
 καί πήρε τὴ σχολικὴ της τσάντα. Θά μέ συνοδεύσης ὡς
 τὴν πόρτα;

Ἡ Κωνστάνς καί ἡ Μαρί φιλήθηκαν. Ὅπως κάθε μέρα
 τέτοια ὥρα, ὁ ἀσπρομάλλης κύριος τοῦ βου πατάματος
 κατεβαίνει τὲς σκάλες. Ἡ μικρὴ τρέχει κάτω, τὸν

προσπερνᾷ . Ἐκεῖνος σηκώννει τὸ κεφάλι, κοιτάζει τὴν Μαρί, σταματᾷ γιὰ ἕνα λεπτό καί μέ μιὰ θλιμμένη ἔκφραση στὰ μάτια, λέει πῶς γι' αὐτόν αὐτό θά πῆ νᾶσαι γέρος. Νά σέ περνοῦν στίς σκάλες τᾶ νιάτα. Καί συνέχισε τὸ δρόμο του κρατῶντας τὸ κιγκλίδωμα.

Κάτω στὸ δρόμο ἡ Κωνστάνς σκαρφαλώνει στὸ λεωφορεῖο.

ΕΛΛΗ: "Ποτέ μου, λέει ἡ Ἄνν στὴν κουβέντα μας, ποσέ μου δέν ἐπέβαλα στὰ παιδιᾶ τί νά κάνουν. Πάντοτε τοὺς ἔλεγα τί νομίζω ὅτι εἶναι τὸ σωστό καί ποιές θά ναι οἱ συνέπειες ἂν δέν τὸ ἐφαρμόσουν. Φαίνεται πῶς ἡ λύση αὐτὴ ἦταν ἡ πιὸ λογικὴ".

ΧΑΡΗΣ: Τὸ πρῶτο βιβλίον τῆς Ἄνν Φιλίπ μεταφράσθηκε στὰ Ἑλληνικά τὸ δεῦτερο ὅμως ὄχι.

Μετέφρασε, πάντως ἡ κ. Παιονίδου μερικὰ ἀποσπάσματα γιὰ τὸ πρόγραμμά μας, σάν κι αὐτὸ ποὺ θ' ἀκούσουμε τῶρα:

ΜΑΙΡΗ: Ὅταν ἤμουν παιδί, ἄρχισε νά λέει ἡ Μαρί, θά ἤμουν περίπου στὴν ἡλικία σου, ἡ οἰκογένειά μου πῆγαινε στὴ θάλασσα κάθε καλοκαίρι. Εἶχαν ἕνα σπίτι ὄχι πολὺ μακριὰ ἀπ' ἐδῶ, θά σέ πάρω κάποια μέρα νά τὸ δῆς....
Τὸ τέλος τοῦ καλοκαιριοῦ, ἦταν πάντα πολὺ θλιβερό. Τὴν τελευταία μέρα γυρίζοντας σπίτι ἀπὸ τὴν ἀκρογιαλιά, ἔφερνα μαζί μου ἕνα μπουκαλάκι γεμάτο ἄμμο κι ἕνα ἄλλο γεμάτο νερό τῆς θάλασσα. Ὑστερα ἔπαιρνα ἀπὸ τὸν κήπο μας ἕνα τζίτζικα καί τὸν ἔκλεινα σ' ἕνα μεγάλο σπιρτόκουτο μέ τρυπίτσες στὸ σκέπασμα. Αὐτοὶ ἦταν οἱ τρεῖς θησαυροὶ μου. Γυρίζοντας στὴν πόλη τᾶ ἔβαζα δίπλα στὸ κρεβάτι μου καί τᾶ κοίταζα κάθε βράδυ. Ὁ τζίτζικας πέθαινε βέβαια ἀπὸ τὴν πεῖνα ἢ τὸ κρεῖο, δέν ξέρω πάντως τὸν κρο-
τοῦσα ἐκεῖ ὡσότου ξεραινόταν.

- Καί δέν μύριζε; Ρώτησε ἡ Κωνστάνς.

- Δέν θυμᾶμαι. Δέν θυμᾶμαι οὔτε κι ἂν λυπόμουν ποὺ πέθανε. Τὸ ἐπόμενο καλοκαίρι, τῆ μέρα ποὺ θά φεύγαμε γιὰ τὴ θάλασσα ἄδειαζα τὴν ἄμμο τὸ νερό καί τὸ τζίτζικα".

- Κι ύστερα έπαιρνες μαζί σου τά μπουκάλια;
- Ναι, τά έπαιρνα άδεια, για νά τά γεμίσω και πάλι τήν τελευταία μέρα τών διακοπών...
- ... Όπως θάφευγες από τήν παραλία τήν τελευταία φορά. Και πώς τό λές αυτό; ρομαντισμό ή συναισθηματισμό; Έκανε ή μικρή.
- Θεέ μου, τί τρομερό μιλουδάκι που έχεις! Θάθελα νά τό όνομάσω ρομαντισμό αλλά δέν είμαι σίγουρη...
- Άς γίνουμε όμορφες.... είπε ή Κωνστάνς. Άνοιξε τό τσαντάκι τής μητέρας της κι έβγαλε ότι χρειαζόταν. Χτένες, καθρέφτη, βαμβάκι, λουσιόν...
- Θ' αρχίσω εγώ, είπε, κι έτσι θά ξεκουραστής λίγο. Ύστερα θά σοϋ κρατήσω τόν καθρέφτη νά φτιάξης τά μαλιά σου...
- 'Η Μαρί και ή Κωνστάνς, ή Άνν και ή Άνν Μαρί. Μ'όλη τήν ειλικρίνεια και τήν άπλότητα που τήν χαρακτηρίζει σαν άνθρωπο ή Άνν Φιλίπ περιγράφει τίς σχέσεις της μέ τήν κόρη της, μπαίνει μέσα στά μύχια τής ψυχής της και τής ψυχής του παιδιου που γίνεται γυναίκα, και μέ άμετρη τρυφερότητα πλάθει τίς δυό ήρωίδες του μυθιστορήματος της.
Φεύγοντας από τό σπίτι τους γνωριστήκαμε μέ δυό άγόρια κι ένα κορίτσι, τής ηλικίας τής Άνν Μαρί. Είχαν έρθει νά περάσουν λίγες μέρες μαζί τους.
- Αυτό τό πράγμα γίνεται συνεχώς, λέει ή Άνν. Σπάνια είμαστε στο σπίτι λιγώτεροι από 10.
'Η συζήτηση είχε ανάψει γύρω από τό τραπέζι για τό πρόγευμα. Οι νέοι συζητούσαν πολιτικά ή Άνν τους κοίταζε χαμογελώντας.
- Πιστεύω σ'αυτούς, πιστεύω στη νέα γενιά. Έχουνε τόσα πολλά νά μάς διδάξουν, μάς είπε. Τόσο μέ εμπνέουν που φοβάμαι πως τό νέο βιβλίο μου θά τό κατακτήσουν, σαν περιεχόμενο έννοῶ.

Τὴν ἀποχαιρετήσαμε συγκινημένοι. Ἕνας ἄνθρωπος, βαθύς, ἄρατος. Μιά γυναίκα ποῦ ἀξίζει τὸ θαυμασμὸ γιὰ τὸ θάρρος της ἀπέναντι στὴ ζωὴ. Μόνη, μὲ δυὸ παιδιά μέσα σὲ 10 χρόνια ὄχι μόνο δὲ λύγισε ἀλλὰ ἀντίθετα ἀνέβηκε ψηλά. Τὰ βιβλία της διαβάζονται σ' ὅλο τὸν κόσμο. Τὰ παιδιά της εἶναι ζωντανὰ παραδείγματα μιᾶς ἰσορροπημένης οἰκογενειακῆς ζωῆς. Αὐτὸ εἶναι. Ἡ Ἄνν Φιλίπ εἶναι ἕνας σπάνιος, ὀλοκληρωμένος σύγχρονος ἄνθρωπος.

E. K.